

SURADNJA S JENSOM HAUSEROM

NARUČITELJ:

Kontejner | Biro suvremene umjetničke prakse

(...) Intencija nam je bila konstruktivno pristupiti narudžbi. Zapravo, htjeli smo vidjeti može li naša narudžba u projektu *Što nosim* donijeti što dobro samoj umjetnici, biti od interesa za Amelu i njen umjetnički rad (...).

Rezultat narudžbe br. 10 osnivanje je neprofitne umjetničke udruge za nesebičnu i nekontroliranu promidžbu društvene empatije Oksitocinom do empatije – ODE i realizacija njezine prve akcije u MSU-u.

EMPATIJA I UMJETNOSTI

24. 1. 2013. godine u 17 sati

Centre national de la danse, Paris - Foto: Anda Frankl

Početak rujna 2011. godine susrela sam se s Olgom Majcen Linn i Sunčicom Ostoić. Njihova narudžba ubrzo je bila usmjerena na moju suradnju s kritičarom i teoretičarom Jensom Hauserom. Za mene je to značilo imati priliku raditi u novom mediju i širiti kreativni horizont. Olga i Sunčica zatražile su da odmah kontaktiram s Jensom u Parizu te da s njim što prije započnem suradnju i realiziram rad. Konačni tekst narudžbe bio mi je prosljeđen nekoliko dana prije realizacije rada u MSU-u.

.....
Dokument: Tekst narudžbe

Pošiljatelj: Kontejner

Primatelj: Amela Frankl
.....

Suradnja s Jensom Hauserom

Naručitelj: Kontejner / Biro suvremene umjetničke prakse

Kontejner je pozvan da suraduje na projektu Što nosim umjetnice

Amele Frankl pa smo od početka pažljivo pratili njegov razvoj.

Umjetnica je dobila mnogo na različite načine provokativnih

narudžbi koje su išle za tim da mu, s jedne strane, osujete granice i malo ga okrhnu ili da propitaju snagu strukture projekta kao takvog.

S druge strane, narudžbe su bile samougađajuće na intelektualnoj ili

osjetilnoj razini. Željeli smo izbjeći ta dva pristupa. Nismo htjeli da narudžba bude jedna od tih razarajućih, iako je koncepcija projekta

takva da se umjetnica nudi na milost i nemilost svojih kolega i prvi impuls je najčešće upravo takav. No nismo htjeli ni da nam donese

sir i vino iz Pariza, jer bismo radije sami tamo po te dvije božanske namirnice. Intencija nam je bila konstruktivno pristupiti narudžbi.

Zapravo, htjeli smo vidjeti može li naša narudžba u projektu Što nosim donijeti što dobro samoj umjetnici, biti od interesa za Amelu i njen umjetnički rad.

Ponudili smo joj dvije opcije. Prva je bila da izloži svoj rad u nekom po njoj relevantnom galerijskom prostoru u Parizu – i to u dogovoru

s institucijom ili bez dogovora. Druga je bila da uspostavi suradnju s Jensom Hauserom – kustosom njemačkog porijekla koji živi u Parizu,

a poznat je kao promicatelj cutting edge biotehnoških umjetničkih praksi. Kontejner s njim kontinuirano suraduje od 2005. godine i

festivala Touch Me na kojem je Hauser bio gost simpozija. Hausera smatramo značajnim kustosom ne samo zbog svjetonazorske

bliskosti već upravo zbog njegove velike sposobnosti da etablira određene umjetničke prakse zahvaljujući izuzetnoj teorijskoj

artikuliranosti.* Također, izazov nam je vidjeti kako će ta suradnja djelovati na umjetnost Frankl, pogotovo zato što se prije nije bavila

projektima koji povezuju umjetnosti i znanost. Budući da je jedan od zadataka kustosa i međunarodna promocija umjetničkih koncepata,

praksi i umjetnika, a nakon što je Amela Frankl izabrala potonji

* Jens Hauser je kustos, kritičar i teoretičar koji se bavi odnosom između umjetnosti i tehnologije, transžanrovima i kontekstualnom estetikom. Bio je kustos izložbi kao što su L'Art Biotech (Nantes, 2003), Still, Living (Perth, 2007), Article Biennale (Stavanger, 2008), sk-interfaces (Liverpool, 2008/ Luxembourg, 2009), Transbiotics (Riga, 2010), Synth-ethic (Beč, 2011) i Fingerprints... (Berlin, 2011/München, 2012). Organizirao je nekoliko interdisciplinarnih konferencija te je gostujući predavač na međunarodnim sveučilištima i umjetničkim akademijama. Na Ruhr-Universität Bochum trenutno se bavi istraživanjem paradigmi biomedijalnosti (biomediality) i wetwarea. Član je žirija festivala Ars Electronica u kategoriji hibridna umjetnost. Jedan je od osnivača i suradnika europskoga kulturnog televizijskog programa ARTE.

Kontejnerov prijedlog me motivirao. Narudžbu sam vidjela kao mogućnost jednog novog radnog iskustva. Narudžba je bila suradnička. Susrela sam se s Jensom Hauserom u Parizu 19. rujna 2011. Tijekom našeg razgovora rekla sam da nikada nisam radila na projektu koji će se temeljiti na znanstvenim istraživanjima. Jens mi šalje gomilu literature i teorijskih tekstova. Čitam ih redom i uviđam kako takva vrsta rada zahtijeva dugotrajnu pripremu, poznavanje znanstvenih teorija i činjenica. Činilo mi se da neću imati vremena posvetiti se tako složenom i zahtjevnom radu jer sam već tada uronila u projekt. Istovremeno sam radila na nekoliko narudžbi i realizacija. Pitala sam se što raditi, koju temu odabrati? Nekoliko dana poslije još uvijek razmišljam o temi rada. Moram se požuriti, uskoro se vraćam u Zagreb. Ne mogu zaspati. Radio je uključen. Usred noći slušam znanstvenu emisiju, France Culture "La chimie de l'amour", govori Marcel Hibert, poznati francuski biokemičar u Laboratoriju inovativne terapije i profesor na fakultetu farmakologije Sveučilišta u Strasbourgu. Govori o hormonu empatije, oksitocinu.

Sviđa mi se ideja utjecaja kemijske molekule oksitocina na ljudsko ponašanje. Zanima me zbog složene suradnje u projektu Što nosim. Nalazila sam se u središtu odnosa, suradnji, emocionalnih napetosti i pitanja empatije... odnos između molekula oksitocina i ljudske empatije nije jednosmjernan i jednostavan, mehanički, već kompleksan, ovisan o mnogobrojnim ljudskim parametrima, retroaktivnog procesa. Sutradan zovem Jensa, Olgu i Sunčicu kako bih ih izvijestila da sam pronašla temu za rad. Odlučujem direktno kontaktirati s Marcelom Hibertom u Strasbourgu, pišem mail i dogovaramo sastanak s Jensom 16. prosinca u Pantinu. Bila sam sretna i puna optimizma jer ne samo da sam pronašla temu rada već sam nakon nekoliko dana nakon što sam slušala radijsku emisiju uspjela dogovoriti susret.

Prije odlaska u Pariz Sunčica i Olga me zovu na hitni sastanak. Imaju ideju za moj performans. Već sam im prije spomenula važnost oksitocina za ljudsku egzistenciju, kako prilikom dojenja majka svome djetetu mlijekom prenosi oksitocin koji zajedno s mirisom, dodirom i glasom potiče privrženost djeteta majci. Naslućivala sam što su smislile: Amela Frankl, majka umjetnika, doji svoju publiku. Oksitocinom iz vlastitog mlijeka širi publici empatiju. Imala sam snažnu sliku pred očima. Nisu me morale uopće uvjeravati, odmah sam pristala. Prije svega morala sam saznati kako moje tijelo može proizvesti mlijeko. Olga mi je prosljedila broj svojeg ginekologa i već sam se nakon nekoliko dana našla u čekaonici jedne privatne ginekološke ordinacije. Ubrzo smo došli do traženog odgovora: umjetnim putem nije moguće potaknuti mliječne žlijezde na lučenje ili, točnije, bez trudnoće i prolaktina u tijelu nema majčina mlijeka. Ideja dojenja nije nas odmah napustila. Sa Sunčicom sam otišla u Studio Bilic/Muller kako bismo zajedno osmislili aparat, neku vrstu *high-tech* korzeta pomoću kojeg ću raspršivati ili inhalirati

publici oksitocin. Ideju sam u konačnici smatrala kompromisnom pa sam odustala od njezine realizacije.

Sastanak s Marcelom i Jensom organizirala sam u Nacionalnom centru za ples u Pantinu. Sjedili smo u foajeu centra i slušali Marcela kako sa strašću govori o oksitocinu. Razmišljamo o radu, performansu, mnogo je zanimljivih mogućnosti... kako pokrenuti intersubjektivni odnos s publikom temeljen na empatiji i uz pomoć oksitocina, s kojim ciljem. Jens priča o svojim iskustvima rada s umjetnicima. Marcel mi predlaže suradnju s kolegicom Angelom Sirigu, znanstvenicom u Institutu za kognitivna istraživanja u Lyonu. Predlaže mi da razgovaram s njegovom kćeri koja zbog specifične bolesti upotrebljava poseban dispozitiv kada uzima lijek; sličnim bih se mehanizmom mogla ja koristiti u budućem performansu. Rastajemo se puni optimizma i otvorenih pitanja. Na meni je da osmislim što želim raditi. Oduševljena pričom o oksitocinu, moje zamisli još uvijek nisu dovoljno precizne.

Centre national de la danse, Pantin • FOTO: Amela Frankl

Dokument: *mail*

Pošiljatelj: Amela Frankl

Primatelj: Marcel Hibert

Cher Marcel,

Je te remercie d'être venu à Pantin pour discuter avec Jens et moi de mon travail sur l'empathie par l'ocytocine.

Notre échange m'a permis en particulier de vérifier la faisabilité technique de mon idée initiale. Comme la transmission d'oxytocine est irréalisable par allaitement à cause de sa difficile transmission à un tiers par voie orale, je veux continuer et travailler autrement.

Confronté dans mon projet Ce que je porte à des questions qui touchent à mes relations à autrui, je vais travailler sur ma propre capacité empathique afin d'améliorer mon état relationnel pour une bonne cause, bien terminer mon projet.

Nous avons parlé de cette première étape durant laquelle je pourrais, en tant que volontaire, me mettre sous oxytocine et tester l'influence de l'hormone sur mon corps. Pour commencer, peux-tu me mettre en contact avec ta collègue à Lyon?

Je pourrais utiliser le petit système qu'utilise Léa et dont tu m'as parlé jeudi pour me mettre sous oxytocine. Est-ce que tu en as parlé avec elle et accepterait-elle de me montrer le dispositif ?

L'idée de remplir mon poumon avec de l'oxytocine et de la transmettre par exhalaison me plairait aussi beaucoup.

Amicalement

Amela

Dragi Marcel,

zahvaljujem ti što si došao do Pantina razgovarati s Jensom i sa mnom o projektu promidžbe empatije oksitocinom na kojemu radim.

Nakon našeg razgovora shvatila sam koje su sve tehničke mogućnosti provedbe moje prvobitne ideje. Budući da je nemoguće prenijeti oksitocin dojenjem, jer ga je teško prenositi na druge oralnim putem, željela bih nastaviti raditi na drugi način.

U okviru projekta Što nosim već sam suočena s pitanjima koja se tiču odnosa s drugima, te bih htjela razviti vlastite empatijske sposobnosti kako bih poboljšala te odnose. Za to imam vrlo dobar razlog: uspješno privesti projekt kraju.

Razgovarali smo o prvoj fazi u kojoj bih mogla dobrovoljno primiti oksitocin i testirati utjecaj tog hormona na moje tijelo. Da li bi me za početak mogao spojiti sa svojom kolegicom u Lyonu? Mogla bih se služiti malim aparatom koji koristi Léa i o kojem si mi pričao, preko kojega bih mogla primiti oksitocin. Jesi li se čuo s njom, bi li mi bila

voljna pokazati kako aparat radi? Posebno mi se sviđa mogućnost da ispunim pluća oksitocinom i prenosim ga izdisajem.

Prijateljski,
Amela

19. prosinca 2011.

.....
Dokument: *mail*

Pošiljatelj: Marcel Hibert
Primatelj: Amela Frankl

.....
Bonjour Amela,

C'était un vrai plaisir que de vous rencontrer, Jens et toi. Tu m'as déjà transmis beaucoup d'empathie sans utiliser de moyens artificiels...j'ai reçu avec plaisir la chaleur et la passion 'que tu portes' !

J'ai appelé Léa vendredi. Je lui ai expliqué ton projet et tu peux l'appeler pour fixer un rendez-vous à Paris.

Pour ma collègue Lyonnaise, Angela SIRIGU, je lui explique un peu ton projet cet après-midi. Je te mettrai en copie.

Empathiquement vôtre
Marcel

Dobar dan Amela,

Bilo mi je pravo zadovoljstvo upoznati se s tobom i Jensom. Već si mi prenijela mnogo empatije, bez uporabe umjetnih sredstava ... sa zadovoljstvom sam primio toplinu i strast «koju nosiš»!

Zvao sam Léu u petak. Objasnio sam joj tvoj projekt, možeš je nazvati i zakazati s njom sastanak u Parizu.

Kolegici iz Lyona, Angeli SIRIGU, popodne ću ukratko objasniti tvoj projekt. Staviti ću te u kopiju poruke.

Empatijski pozdrav,
Marcel

19. prosinca 2011.

.....
Dokument: *mail*

Pošiljatelj: Marcel Hibert
Primatelj: Amela Frankl

.....
Et voila, le premier contact est établi!!!

Bonne chance

Bise

Marcel HIBERT

Professeur

Laboratoire d'Innovation Thérapeutique

UMR 7200 CNRS-Université de STRASBOURG

Web site : medchem.u-strasbg.fr De : Angela Sirigu

[mailto:angela.sirigu@isc.cnrs.fr]

Envoyé : lundi 23 janvier 2012 10:32

À : Marcel Hibert

Objet : Re: TR: Projet artistique Ce que je porte

Cher Marcel

oui, avec plaisir. Effectivement j'ai participé à Serpentine Gallery et je connais d'autres artistes qui sont intéressés par les neurosciences.

je peux rencontrer Amela avec plaisir

j'ai vu la réponse de Didier et je te recontacte ces jours ci au telephone si tu es disponible

à très bientôt

Angela

Evo, i prvi kontakt je uspostavljen!!!

Sretno

Pozdrav

Marcel HIBERT

profesor

Laboratorij za inovativnu terapiju

UMR 7200 CNRS-Sveučilište u Strasbourgu

Farmaceutski fakultet

Web stranica: medchem.u-strasbg.fr

Pošiljalac: Angela Sirigu

[mailto:angela.sirigu@isc.cnrs.fr]

Datum: ponedjeljak, 23. siječanj, 2012. 10:32

Primatelj: Marcel Hibert

Sadržaj: Re: TR : Umjetnički projekt Što nosim

Dragi Marcel,

Da, sa zadovoljstvom... već sam surađivala sa Serpentine Gallery, a poznajem i druge umjetnike koji se zanimaju za neuroznanosti.

Rado ću upoznati Amelu.

Vidjela sam Didierov odgovor. Nazvat ću te ovih dana, ako ćeš biti slobodan.

Čujemo se uskoro,

Angela

Susret s Angelom Sirigu u Lyonu organizirala sam u pratnji Olge Majcen Linn. Nisam se posebno pripremala za odlazak u Lyon jer još uvijek nisam bila sigurna što želim raditi. Prepustila sam se tijeku susreta i razgovora. Mislila sam da će me posjet Institutu i razgovor s Angelom potaknuti i dati mi nove smjernice za rad. Osim općih saznanja o oksitocinu Olga i ja nismo ništa novo saznale, no Angela mi je predložila volontiranje za

mjerenje količine oksitocina u mojem tijelu. Oduševila me ideja da se laboratorijskim putem izmjeri razina mojeg oksitocina. Vrijednosti se kod svake osobe razlikuju. Institut u Lyonu jedino je mjesto na kojem je moguće napraviti takvo mjerenje. Osjećala sam se privilegirano... koja prilika! Na odlasku smo dogovorile da će mi javiti datum i poslati popis svih potrebnih predradnji. Vratila sam se u Zagreb i u više navrata pokušala s Angelom Sirigu dogovoriti volontiranje u Institutu za kognitivna istraživanja. Neuspješno. Očito je odustala od prijedloga za testiranje oksitocina. Bila sam razočarana. Na kraju mi je bilo jasno samo to da još uvijek nemam ideju za rad s oksitocinom.

foto: William Linn

Posvećujem se intenzivno radu na aktualnim narudžbama. Dajem si još malo vremena, no pomisao da je preda mnom mnogo otvorenih mogućnosti, primamljiva tema i dobri suradnici uznemirava me i proganja. Odlučujem nešto poduzeti. Izvještavam Sunčicu i Olgu da ću osnovati udrugu kao platformu za budući rad s oksitocinom. Pomislila sam, ako uskoro ne smislim dobar rad s oksitocinom i empatijom, organizirat ću pomoću udruge mikroakcije sve dok se konačni rad ne iskristalizira. Morala sam na svoj način pronaći put do ideje i rada. Predlažem Olgi i Sunčici da budu članice udruge. Pristaju, uvijek spremne na akciju i podršku. Obavila sam sve potrebne administrativne radnje i registrirala udrugu ODE.

172

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

10000 Z A G R E B, Ilica 3, p.p. 80
telefon: (01) 4806-111, telefaks: (01) 4817-666

Klasa: 951-03/12-01/01
Ur. broj: 555-10-03-01-12-2
ZAGREB, 14. rujna 2012.

Na temelju članka 5. stavka 1. i 2. i članka 7. stavka 1. Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (Narodne novine, broj 98/94) dostavlja se

O B A V I J E S T
O RAZVRSTAVANJU POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

Naziv / tvrtka

**NEPROFITNA UMJETNIČKA UDRUGA ZA NESEBIČNU I NEKONTROLIRANU
PROMIDŽBU DRUŠTVENE EMPATIJE OKSITOCINOM DO EMPATIJE**

Sjedište i adresa

**Kosorova 17
10000 Zagreb**

Pravno ustrojbeni oblik:

Udruga

Brojčana oznaka:

10

Djelatnost:

Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d. n.

Brojčana oznaka razreda:

9499

Matični broj poslovnog subjekta:

2910861

Osobni identifikacijski broj:

52507441320

Obrazloženje

Na temelju prijave prijedlog je prihvaćen i izvršeno je razvrstavanje u razred djelatnosti kao gore. Ova se obavijest dostavlja poslovnom subjektu u dva primjerka, jedan primjerak zadržava poslovni subjekt, a drugi prilaze prilikom otvaranja žiroračuna ili promjena vezanih uz žiroračun. Ukoliko poslovni subjekt smatra da je nepropisno razvrstan, ima pravo u roku 15 dana od dana primitka ove obavijesti podnijeti ovom zavodu zahtjev za ponovno razvrstavanje s potrebnom dokumentacijom.

RAVNATELJ

dr.sc. Ivan Kovač

Iako sam s Jensom Hauserom i Kontejnerom dogovorila da neće biti vremenskog ograničenja za realizaciju rada, ipak sam morala smisliti rad za narudžbu br. 10. Bila je to ujedno posljednja narudžba. Tihomir i ja smo zaključili da projekt moramo privesti kraju. Složili smo se da bi on mogao trajati unedogled, no odluka je pala. Termin za projekt što nosim istječe. Tražim po dokumentima nešto što će mi dati dobar šlagvort za rad. Počinjem paničariti. Pokušavam skicirati nekoliko radova, smišljam instalaciju i performans, prvo s naručiteljima pa s publikom. Nisam zadovoljna. Pronalazim studiju o Bergsonu... o empatiji i umjetničkom djelu. Izdvajam citat koji mi se čini inspirativnim i idealnim za kraj projekta:

Seul contre tous ?

Violence et intersubjectivité chez Henri Bergson

Déjà dans l'Essai Bergson parle sur la relation avec l'autre. L'irréductibilité d'autrui est clairement affirmée par Bergson dans là où il a constaté qu'il est impossible de comprendre l'autrui complètement sans *devenir* l'autrui. Ce n'est que l'art qui peut surmonter cette impossibilité, parce que l'œuvre d'art est l'expression de la personnalité complète, expression qui peut être saisie et éprouvée par nous. Le point de départ de l'œuvre d'art est une émotion fondamentale qui contient et émeut toute la personnalité. L'émotion produit donc une relation particulière avec le monde et l'autre.

Sam protiv svih?

Nasilje i intersubjektivnost kod Henrija Bergsona

[...] Bergson već u *Eseju* govori o odnosu s drugim.

Nesvodljivost drugog Bergson jasno afirmira tvrdnjom da je nemoguće razumjeti drugog a da se ne *postane* drugi. Samo umjetnost može prevladati tu nemogućnost stoga što je umjetničko djelo izraz cjelovite ličnosti, izraz koji možemo jasno dokučiti i osjetiti. Polazište umjetničkog djela temeljna je emocija koja obuzima cijelu ličnost. Emocija, dakle, proizvodi poseban odnos sa svijetom i drugim. [...]

Johannes Schick

Smišljam formu rada. Iako svjesna da će to biti mala anegdota o umjetničkom djelu, umjetniku i muzeju, odahnula sam. Nakon napornog dvogodišnjeg organiziranja i realiziranja projekt završavam u duhovitom, futurističko-utopijskom tonu. Odlučujem MSU-u pokloniti opremu za empatijski pristup umjetničkom djelu. Nešto poput opreme prve pomoći koja se sastoji od inhalatora, bočice oksitocina i uputa, a služit će za dobrobit svih aktera, umjetnika, kustosa, muzeja i posjetitelja:

Uputa za uporabu opreme *Model:oo* za empatijski pristup umjetničkom djelu:

1. **Oprema je sistem za uzimanje hormona oksitocina:** oksitocin je hormon koji razvija empatiju. Pod utjecajem ugodnih emocionalnih okolnosti kao što su dodir, gledanje oči u oči, pjevanje, trudnoća i majčinstvo, orgazam središnji živčani sustav proizvodi veliku količinu oksitocina. Proizvodi se i umjetnim putem, a u medicini se koristi kao lijek protiv mastitisa, za dekontrakciju mišića prilikom poroda te u sklopu eksperimentalnog istraživanja liječenja određenih oblika autizma. Hormon oksitocina nije štetan za zdravlje.
2. **Način uzimanja:** inhalacija je najdjelotvorniji način unošenja hormona u organizam i njegova djelovanja na središnji živčani sustav. Oprema sadrži kompaktan kompresorski inhalator s maskom, upute za primjenu i održavanje inhalatora te jednu bočicu od 5 ml otopine hormona oksitocina koja mora biti pohranjena u hladnjaku. Nakon otvaranja sadržaj bočice može se koristiti mjesec dana, nakon čega više nije upotrebljiv.
3. **Način doziranja:** za dva sata djelovanja, koliko traje prosječan posjet muzeju, posjetitelju se inhalira 24 IU otopine oksitocina. Iz bočice s otopinom hormona oksitocina ubrizga se 6x navedena otopina u čašicu za doziranje hormona (do označene crte s brojem 2 na stijenki čašice) te se dalje postupa prema priloženoj uputi za primjenu inhalatora i dodatnog pribora. Oksitocin počinje djelovati nakon otprilike 45 minuta.
4. **Oprema *Model:oo* koristi se isključivo ako su davatelj (kustos) i primatelj (posjetitelj/ica muzeja stariji od 18 godina) suglasni o primjeni hormona oksitocina.**
5. Hormon oksitocin koristi se na vlastitu odgovornost.
6. **Važna napomena:** otopinu hormona oksitocina ne smiju koristiti osobe koje su prethodno konzumirale alkohol ili kofein.
7. Nakon uporabe dezinficirati masku i isprati čašicu za doziranje hormona tehničkom vodom.
8. Udruga ODE pruža MSU-u trajnu uslugu održavanja opreme.

Neprofitna umjetnička udruga za nesebičnu i nekontroliranu promidžbu društvene empatije Oksitocinom do empatije – ODE, Zagreb

Potpis odgovorne osobe, datum i pečat:

Organiziram primopredaju opreme uz, kako je to uvriježeno, prigodni koktel. Publika je zainteresirana, želi konzumirati oksitocin, testirati njegov učinak, padale su razne ideje. Objasnjavam im i uvjeravam ih da je to složen postupak te da nas samo konzumiranje oksitocina ne čini empatičnima. Proces je mnogo složeniji. Posljednji rad projekta *Što nosim* završio je u dobrom raspoloženju.

176

fotograf: Boris Cvetanović

177

178

179

